

wycięciu wysuszonej paszy z kuchenki należy ją zaraz zważyć, bowiem szybko chłonie ona wilgoć z powietrza.

Przykład wycięcia suchej masy:

masa kiszonki przed suszeniem: 100 g,

masa kiszonki po pierwszym suszeniu (po 5 minutach): 45 g,

masa kiszonki po drugim suszeniu (po 2 minutach): 40 g,

masa kiszonki po trzecim suszeniu (po 1 minucie): 39 g.

Z wycięcia wynika, że ze 100 g kiszonki pozostało 39,0 g, co odpowiada 39,0 g/kg, oznacza to 39,0% suchej masy w kiszonce. Przy oznaczaniu suchej masy za pomocą kuchenki mikrofalowej zakłada się, że wysuszona pozostałość nie zawiera wody, dlatego nie wprowadza się poprawki.

Opisane metody oznaczania suchej masy są praktyczne i możliwe do wykonania w każdym gospodarstwie. Zgodność z metodą analityczną jest wysoka, bowiem współczynnik korelacji jest dodatni i wynosi powyżej 0,9. Dla celów praktycznych metody te są całkowicie wystarczające. Najważniejsze jest to, że oznaczenie można wykonać w każdej chwili, szybko i w gospodarstwie.

Należy pamiętać, że omawiane pasze (zielonki, kiszonki, TMR) nie są materiałem jednorodnym, dlatego należy dokładnie pobierać próbki do badań. Oznaczając suchą masę za pomocą kuchenki mikrofalowej, należy pamiętać o tym, że badana próbka paszy jest mała – tylko 100 g, dlatego łatwo można popełnić błąd. Zaleca się zatem wykonanie minimum trzech oznaczeń i obliczyć średni wynik. Oznaczając suchą masę przy użyciu promiennika, popełnienie błędu jest mniejsze, bowiem badana próbka paszy jest stosunkowo duża – 1000 g. Zaleca się jednak wykonanie dwóch oznaczeń.

Hodowcy krów mlecznych powinni kontrolować zawartość suchej masy w skarmianych kisonkach, gdyż pozwala to na prawidłowe ułożenie dawki pokarmowej i ustalenie ilości pobranej suchej masy. Szczególnie jest to ważne przy żywieniu krów w systemie TMR. Kontrola pobrania suchej masy pozwala ocenić czy stosowany system żywienia krów jest prawidłowy, wiadomo bowiem, że jest to jeden z czynników decydujących o wydajności mleka.

Seminarium naukowe w Kalwie

Areta Hartman, Manfred Oskar Lorek

UWM w Olsztynie

Pracownicy Katedry Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, pod egidą Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, zorganizowali kolejne seminarium naukowe poświęcone zwierzętom futerkowym. Odbędzie się ono w dniach 29 i 30 maja 2006 roku w przepięknym Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym w Kalwie na Mazurach.

Coroczne seminaria naukowe są stałym punktem programu działalności Sekcji Chowu i Hodowli Zwierząt Futerkowych PTZ, której od wielu lat przewodniczy prof. dr hab. Grażyna Jeżewska (AR Lublin). W tegorocznym seminarium, poza programem merytorycznym, znalazły się również akcenty uroczyste poświęcone jubileuszom: 70-lecia urodzin prof. dr hab. Janusza Kuźniewicza z AR we Wrocławiu oraz 50-lecia działalności Katedry Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa UWM w Olsztynie.

Hasłem seminarium było „Hodowla zwierząt futerkowych – perspektywy i problemy”. Wybór takiego tematu nie był przypadkowy, gdyż głównym celem, jaki postawili sobie organizatorzy, była integracja nauki z praktyką. Dlatego też do udziału w obradach zaproszeni zostali przedstawiciele nauki ze wszystkich ośrodków naukowych w kraju, zajmujący się problematyką zwierząt futerkowych oraz hodowcy praktycy, trudniący się na co dzień działalnością produkcyjną. Ponadto

w seminarium uczestniczyli przedstawiciele firm i jednostek organizacyjnych zajmujących się obrotem skór zwierząt futerkowych. Ogółem w seminarium udział wzięło 114 osób, w tym połowa uczestników to praktycy. Seminarium uświetnili swoją obecnością goście zagraniczni, a byli nimi: dr Pavel Matusevicius z Litewskiej Akademii Weterynaryjnej w Kownie, mgr Olga Jewienko z Wszechniowskiej Akademii Rolniczej w Kirowie (Rosja) oraz Olger Scheepens – przedstawiciel Domu Aukcyjnego „KOPENHAGEN FUR” z Danii.

Poza głównym celem integracyjnym, organizatorzy seminarium w jego przebiegu poszukiwali odpowiedzi na pytania: co z tą hodowlą? jakie istnieją problemy, a jakie są perspektywy?

Otwarcia seminarium dokonał główny organizator prof. dr hab. Manfred Oskar Lorek – kierownik Katedry Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa, w asyście prorektora UWM – prof. dr hab. Stanisława Achremczyka i dziekana Wydziału Bioinżynierii Zwierząt – dr hab. Władysława Kordana, prof. UWM. Nim przystąpiono do wysłuchania wystąpień okolicznościowych prof. Lorek przywołał pamięć tych, którzy byli wiernymi druhami branży futerkowej przez wiele lat i odeszli na zawsze w bieżącym roku – mgr. inż. Jerzego Rondtke, pracownika Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie oraz mgr. inż. Wiesława Gajzlera, kierownika Fermi Lisów „Batorówka” w Moszczenicy k. Piotrkowa, który był bardzo oddany hodowli zwierząt futerkowych i otwarty na współpracę z ośrodkami naukowymi. Pamięć Ich uczczono minutą ciszy.

Następnie głos zabrali zaproszeni goście. Profesor UWM Władysław Kordan – dziekan Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie w swym przemówieniu zaakcentował jubileusz 50-lecia Katedry Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa i nie szczędził słów uznania pod adresem kadry w niej pracującej. Na zakończenie podkreślił, że dorobek Ka-

tedry jest również dorobkiem Wydziału, który swój jubileusz 50-lecia obchodził 6 lat temu. Prorektor UWM w Olsztynie – prof. dr hab. Stanisław Achremczyk omówił rolę i znaczenie skór zwierząt futerkowych na przestrzeni dziejów. Jako historyk niezwykle interesująco ujął to zagadnienie na przykładzie Warmii i Mazur, sięgając do początków cywilizacji w tym regionie. Kończąc swoje wystąpienia mówcy życzyli uczestnikom seminarium owocnych obrad oraz wielu wrażeń z pobytu na ziemi warmińsko-mazurskiej.

W czasie dwudniowych obrad uczestnicy wysłuchali 13 referatów. W pierwszym dniu seminarium zaprezentowano następujące referaty:

◆ „Aktualna sytuacja w hodowli zwierząt futerkowych na świecie” – prof. dr hab. Marian Brzozowski (SGGW Warszawa)

◆ „Oddziaływanie ferm zwierząt futerkowych na środowisko” – prof. Teppo Rekilä (Finlandia)

◆ „Ochrona zasobów genetycznych zwierząt futerkowych w Polsce” – dr hab. Paweł Bielański (IZ Balice)

◆ „Genetyczne uwarunkowanie cech użytkowych zwierząt futerkowych” – prof. dr hab. Andrzej Filistowicz (AR Wrocław)

◆ „Wykorzystanie technik molekularnych w doskonaleniu zwierząt futerkowych” – prof. dr hab. Grażyna Jeżewska, dr Andrzej Jakubczak, dr Brygida Ślaska (AR Lublin)

◆ „Wybrane problemy w doskonaleniu zwierząt futerkowych” – dr Iwona Rozempolska-Rucińska (AR Lublin)

◆ „Wpływ preparatu sedymin na koncentrację składników mineralnych we krwi i we włosach młodych jenotów z wadami okrywy włosowej” – mgr Olga Jewienko (Kirów, Rosja)

◆ „Aktualne trendy w hodowli szynszyli” – prof. dr hab. Bogusław Barabasz (AR Kraków)

◆ „Wybrane problemy w patologii mięsożernych zwierząt futerkowych” – dr hab. Jan Siemionek (UWM Olsztyn)

W drugim dniu seminarium przedstawiono referaty:

◆ „Effect of probiotic Bioplus 2B on performance of growing rabbit” – dr Pavel Matusevicius (Kowno, Litwa, Litewska Akademia Weterynaryjna)

◆ „Zastosowanie mączek zwierzęcych w żywieniu lisów” – dr hab. Andrzej Gugolek, prof. UWM (UWM Olsztyn)

◆ „Żywienie norek w krajach skandynawskich” – dr Andrzej Zoń (Zakład Doświadczalny IZ Chorzelów Sp. z o.o.)

◆ „Wpływ zróżnicowanej diety i czynników mikroklimatycznych na wybrane wskaźniki rozrodu mięsożernych zwierząt futerkowych” – dr hab. Hanna Bis-Wencel, dr Bożena Nowakowicz-Dębek (AR Lublin).

Dokonując oceny merytorycznej seminarium można stwierdzić, że uczestnicy mieli możliwość wysłuchania interesujących referatów, w których poruszone zostały problemy z trzech obszarów wiedzy na temat zwierząt futerkowych.

Pierwszy blok tematyczny obejmował zagadnienia dotyczące genetyki zwierząt futerkowych. Niezwykle interesująco przedstawiony został dorobek badawczy zespołu prof. dr hab. Grażyny Jeżewskiej z Akademii Rolniczej w Lublinie. Przybliżenie zagadnień z dziedziny genetyki zwierząt i wykorzystania technik molekularnych w doskonaleniu zwierząt wzbudzi-

ło uzasadnioną dyskusję, zwłaszcza wśród hodowców. Pytaniem z tej dziedziny nie było końca, toteż dyskusję i rozważania na temat znaczenia genetyki w poprawie jakości hodowanych zwierząt można było usłyszeć jeszcze długo po zakończeniu obrad.

Drugi blok tematyczny przedstawiony przez referentów dotyczył aktualnej sytuacji w hodowli zwierząt futerkowych w kraju i na świecie. Wystąpienie pozaprogramowe przedstawiciela Domu Aukcyjnego w Kopenhadze – Olgera Scheepensa, który przedstawił swoją wizję futrzarstwa na najbliższe lata, wywołało burzliwą dyskusję wśród hodowców praktyków. W swym wystąpieniu powiedział on, między innymi: „...tylko ten może spać spokojnie, kto produkuje dobrej jakości skóry...”, nie dając recepty, jak to zrobić. Na taki rezultat składa się, jak wiadomo, wiele czynników, z których nie wszystkie zależą od hodowcy, jak np. genetyczne doskonalenie zwierząt, w czym hodowcy mogą pomóc przedstawiciele ośrodków naukowych zajmujących się tą problematyką. I takie deklaracje padały podczas dyskusji, w której nawiązywano bezpośrednie kontakty pomiędzy hodowcami i naukowcami.

Bardzo cennym głosem w dyskusji było wystąpienie Rajmunda Gąsiorka – czołowego hodowcy norek i lisów w Polsce. Poruszył on niezwykle ważny problem, jakim jest zagrożenie na światowym rynku futrzarskim, które pojawiło się z chwilą rozpoczęcia hodowli zwierząt futerkowych w Chinach. Niezwykła ekspansja w rozwoju hodowli, jaką obserwował podczas swej wizyty w Chinach, może zachwiać relacją popytu i podaży na rynku światowym skór. Jego zdaniem spowoduje to obniżkę cen, co z kolei będzie zagrażało opłacalności hodowli zwierząt futerkowych w krajach europejskich. Kontynuując swoje uzasadnienie na temat zagrożenia branży futrzarskiej, mówca podał ilości skór, zaoferowanych do sprzedaży w różnych domach aukcyjnych przez hodowców z Chin w mijającym sezonie: skóry z jenotów – 3,5 mln sztuk, skóry z lisów – 3 mln sztuk, skóry z norek – 5 mln sztuk. Są to ilości, które niewątpliwie wpłyną na ukształtowanie się relacji cen w światowym obrocie skór futerkowych w latach następnych.

Trzecim blokiem tematycznym, który obejmował 5 referatów, było żywienie zwierząt futerkowych. Spośród wielu czynników środowiskowych, kształtujących jakość cech użytkowych zwierząt, żywienie odgrywa znaczącą rolę. Słusznie zatem organizatorzy uczynili proponując tę tematykę. Na wyróżnienie zasługuje omówiona w referacie dr. hab. Andrzeja Gugółka możliwość alternatywnego żywienia lisów paszą suchą, sporządzoną na bazie mączek zwierzęcych. Zaprezentowane przez autora wyniki badań zainteresowały hodowców praktyków. W przedstawionej bowiem technologii żywienia lisów istnieje możliwość eliminacji maszyn i urządzeń w kuchni paszowej oraz kosztownych w eksploatacji pomieszczeń izotermicznych. Dyskusje na ten temat prowadzone były również w kularach. Ciekawą problematykę badawczą przedstawił dr Pavel Matusevicius z Litwy. Dotyczyła ona zagrożeń, jakie pojawiają się w hodowli królików, a wynikają z braku pokarmu u samic karmiących. Jest to główny czynnik limitujący rozrodczość królików hodowlanych. Zdaniem autora, zasto-

sowanie probiotyków w żywieniu samic laktujących daje dobre efekty.

Spośród wielu głosów w dyskusji na temat żywienia zwierząt futerkowych, wystąpienie Rajmunda Gąsiorka niewątpliwie zdominowało dyskusję. Mówca przedstawił, poparty wieloletnią praktyką, swój punkt widzenia na temat restrykcyjnego żywienia zwierząt. Powiedział, że w przypadku nerek precyzyjne dawkowanie paszy daje dobre efekty. Stwierdził, między innymi, że wielu hodowców popełnia ten sam błąd, podając zwierzętom zbyt dużo paszy w okresie przygotowania do rozrodu. Pan Gąsiorek od wielu już lat stosuje zasadę „dobrze to wcale nie znaczy dużo” i na własnej fermie dochował się nerek, które rodzą w miocie średnio 8 młodych. Jest to rezultat jego wieloletnich doświadczeń, a zdobytą w ich wyniku wiedzę chętnie dzieli się z innymi hodowcami, zabierając często głos w dyskusji.

Skoro w zamyśle organizatorów było przedstawienie problemów istniejących w hodowli zwierząt futerkowych, wśród nich nie mogło zabraknąć tematów związanych z chorobami zwierząt. Referat pt. „Wybrane problemy z patologii mięsożernych zwierząt futerkowych”, przedstawiony przez dr. hab. Jana Siemionka z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie, został wysłuchany z dużym zainteresowaniem. Podczas dyskusji nad tymi zagadnieniami, swoją wiedzę i doświadczeniem dzielili się profesorowie reprezentujący nauki weterynaryjne i uczestniczący w seminarium – prof. dr hab. Antoni Kopczewski (ZHW Gdańsk) oraz prof. dr hab. Krzysztof Kostro (AR Lublin) – wybitni specjaliści, znani hodowcom zwierząt futerkowych.

Po wyczerpaniu części merytorycznej seminarium przystąpiono do części programu poświęconej jubileuszom – 70-lecia urodzin prof. dr hab. Janusza Kuźniewicza oraz 50-lecia działalności Katedry Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa UWM w Olsztynie. Profesor Grażyna Jeżewska na samym początku zaznaczyła, że bardzo ważną jest rzeczą dokonywanie oceny i dostrzeganie zasług beneficjentów z okazji ich jubileuszu. Przypominając fragmenty z życiorysu Profesora Janusza Kuźniewicza, który zamieszczony został w okolicznościowym wydawnictwie przekazany uczestnikom, zwróciła szczególną uwagę na Jego dorobek naukowy. Dostrzec w nim można wiele wątków zainteresowań naukowych Profesora, z których najwięcej wysiłku twórczego poświęcił zwierzętom futerkowym. Profesor Jeżewska, w imieniu zebranych i swoim, przekazała Jubilatowi najlepsze życzenia dalszej pracy twórczej w zdrowiu i spełnienia oczekiwań na lata następne. Następnie głos zabrał Profesor Lorek, który przekazał Jubilatowi w imieniu własnym i zespołu, którym kieruje, okolicznościową dedykację następującej treści: „Z okazji Jubileuszu 70-lecia urodzin mam zaszczyt złożyć Panu Profesorowi serdeczne gratulacje i wyrazy uznania za lata twórczego wysiłku. Jubileusz ten jest okazją do wyrażenia wdzięczności za długoletnią współpracę z naszą Katedrą w zakresie badań naukowych oraz kształcenia kadr. Gratulując dotychczasowych osiągnięć życzę Panu dalszych sukcesów, dużo zdrowia oraz wszelkiej pomyślności”. Dedykację tę umieszczono na ozdobnej tabliczce okolicznościowej. Uroczysta atmosfera udzieliła się zebranych, którzy na cześć Ju-

bilata odśpiewali 100 lat. Wzruszony Profesor Janusz Kuźniewicz za otrzymane gratulacje i życzenia podziękował uczestnikom seminarium, a następnie skierował słowa podziękowania pod adresem tych, którzy w jego długiej karierze naukowej mu pomagali, byli to profesorowie: Jadwiga Ocetkiewicz, Marian Juny, Janusz Maciejowski, Stanisław Niedźwiadek, Stanisław Jarosz, Andrzej Frindt, Grażyna Jeżewska oraz doc. dr hab. Jan Stefanowicz.

Z okazji jubileuszu 50-lecia Katedry Hodowli Zwierząt Futerkowych i Łowiectwa UWM w Olsztynie prof. Jeżewska złożyła, na ręce prof. Lorka – kierownika Katedry, gratulacje i życzenia dalszych osiągnięć wszystkim pracownikom. Profesor Lorek dziękując za słowa uznania i gratulacje powiedział między innymi, że sukcesy jakie odnotowano w okresie 50 lat to zasługa także całego młodego zespołu, jakim kieruje. Podziękował za ich zaangażowanie, kreatywność myśli naukowej i pracowitość.

Podsumowując dwudniowe spotkanie naukowców i praktyków należy stwierdzić, że założone przez organizatorów cele zostały osiągnięte, o czym świadczyła tematyka dyskusji, którą słyszeć można było nie tylko podczas trwania obrad, lecz również przy ognisku, które trwało do późnych godzin wieczornych. Zatem takie spotkania integracyjne są potrzebne. Podczas tego seminarium pojawiły się różne tematy zgłaszane przez praktyków, być może będą one inspiracją do dalszych prac badawczych. I taka kolejność jest prawidłowa dla nauk stosowanych, którymi zajmują się uczestniczący w seminarium naukowcy z różnych ośrodków badawczych. Znana od lat teza „nauka praktyce” znalazła w Kalwie swoje uzasadnienie.

Seminarium na temat zwierząt futerkowych wsparli finansowo następujący sponsorzy: Tadeusz Hinc – członek „Macierzy Ziemi Cieszyńskiej” z Nidzicy, Władysław Zabłocki – hodowca lisów z Bartoszyc oraz firmy działające na rzecz hodowli zwierząt futerkowych: SKINPOLEX, EVIALIS Polska, KEMOS i DOLFOS.

Zakład Deratyzacji „SZCZUROŁAP”

Wiesław i Jarosław Dobrzeńscy
ul. Graniczna 10
87-100 Toruń
tel. (0-56) 655-21-41 lub 654-65-47
tel. kom. 0 601-212-487

Wyniszczam całkowicie bytujące i dochodzące szczury, z gwarancją. Fermi, mieszalnie pasz, zakłady rolne, magazyny, bezpieczeństwo 100%. Metodę przedstawiłem w filmie „Szczurołap”. Dla zainteresowanych wdrażamy HACCP.